

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

26 november 2002

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de heren Patrick Lachaert en Jacky Maes, mevrouw Isabel Vertriest
en de heer Jos Bex –**

betreffende het gebruik van waterdoorlatende betonproducten

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
uitgebracht door de heer Paul Wille**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jacques Timmermans.

Vaste leden :

de heren Gerald Kindermans, Jan Laurys, Erik Matthijs,
Jef Van Looy ;

de heer Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns, de
heren Patrick Lachaert, Paul Wille ;

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde,
de heer Frans Wymeersch ;

de heren Jacky Maes, Jacques Timmermans ;

mevrouw Isabel Vertriest ;

de heer Jos Bex.

Plaatsvervangers :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever,
de heren Mark Van der Poorten, Jan Verfaillie ;

de heer Louis Bril, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht,
de heren Guy Sols, Gilbert Van Baelen ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Julien Librecht, Jan
Penris ;

de heren Bruno Tobback, Jan Van Duppen ;

de heer Johan Malcorps ;

de heer Herman Lauwers.

Zie :

1227 (2001-2002)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

– Nr. 2 : Amendementen

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting door een indiener van het voorstel van resolutie	4
II. Algemene bespreking	4
III. Wijziging van de tekst	5
IV. Eindstemming	6
TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE	7

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening behandelde op 4 juli, 24 oktober en 14 november 2002 het voorstel van resolutie van de heren Patrick Lachaert en Jacky Maes, mevrouw Isabel Vertriest en de heer Jos Bex betreffende het gebruik van waterdoorlatende betonproducten.

I. Toelichting door een indiener van het voorstel van resolutie

De heer Patrick Lachaert verwijst naar zijn vraag om uitleg van 16 mei 2002 aan mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het gebruik en de betoelaging van waterdoorlatende straatbedekking (*Hand. VI. Parl. 2001-2002, nr. C 225, 4*) en stelt dat het voorstel van resolutie onder meer voortvloeit uit het antwoord van de minister op deze vraag.

De heer Patrick Lachaert wijst op het grote nut van waterdoorlatende betonproducten. De afvoer van regenwater via rioleringen is erg duur en ook de verdroging van de bodem via waterdoorlatende bestrating veroorzaakt problemen en kosten voor de drinkwatermaatschappijen en bedrijven die grondwater nodig hebben. De indiener stelt dat er dan ook nood is aan oplossingen die op beide vlakken kostenbesparend werken. Een oplossing bestaat erin gebruik te maken van waterdoorlatende betonstraatstenen.

Voor de rioleringen veroorzaakt het gebruik van waterdoorlatende straatbedekking een vermindering van de af te voeren hoeveelheid regenwater. Indien deze bestrating op grote schaal wordt toegepast, kan de infrastructuur van het gescheiden stelsel grotendeels worden gereduceerd aangezien de hoeveelheid af te voeren regenwater sterk kan worden verminderd.

Het gebruik van waterdoorlatende straatbedekking heeft tevens een bijzonder groot effect op het peil van het grondwater en het probleem van de uitputting van de grondwaterlagen. Het regenwater wordt immers niet afgevoerd maar sijpelt ter plaatse door, waardoor de bovenste grondwaterlagen op peil gehouden worden en op termijn de uitputting van de grondwaterlagen wordt gestopt. De drinkwatervoorziening zou dan verder via het grondwater gebeuren in plaats van via oppervlaktewater, wat een gevoelige kostenbesparing kan betekenen.

Ook bij het bedwingen van overstromingsgevaar helpen waterdoorlatende betonproducten, in die zin dat afvoerproblemen kunnen worden vermeden omdat het regenwater niet dadelijk via rioleringen moet worden afgevoerd maar ter plaatse wegsijpelt, en ook niet meer alle regenwater in de oppervlaktewateren terecht komt.

II. Algemene bespreking

Mevrouw Marleen Van den Eynde verwijst naar haar eerdere voorstel van resolutie betreffende maatregelen ter bevordering van de aanleg van dakvegetatie (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001, 615/1*). Het lid stelt voor om de bevordering van dakvegetatie te koppelen aan de door de heer Patrick Lachaert voorgestelde maatregelen om waterdoorlatende straatbedekking te promoten. De heer Jean Geraerts sluit zich hierbij aan en stelt voor dat de commissie een plaatsbezoek zou brengen aan een project over duurzaam bouwen in Zolder.

De heer Patrick Lachaert verwijst naar het antwoord van de minister op zijn vraag om uitleg van 16 mei 2002. Uit het antwoord bleek dat de kwaliteit, de duurzaamheid en de betaalbaarheid van de waterdoorlatende betonproducten nader moest worden onderzocht. Het lid stelt ook voor dat de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO), in samenwerking met de betrokken federatie, naar een certificering van deze producten zou streven. Indien de minister de lokale besturen wil aanmoedigen om in hun projecten de waterdoorlatende betonproducten te gebruiken, dan moeten die besturen zekerheid hebben over de doeltreffendheid en de prijs/kwaliteit-verhouding van deze materialen. Deze vragen lagen aan de basis van het voorliggende voorstel van resolutie. Bijkomend – en misschien vooruitlopend op de antwoorden op deze vragen – vragen de indieners de mogelijkheid te onderzoeken om het prijsverschil tussen gewone straatbedekking en waterdoorlatende betonproducten bij rioleringswerken in bestaande verharde straten en pleinen te subsidiëren.

De heer Jos Bex is voorstander van waterdoorlatende bedekking maar meent dat duidelijkheid moet worden gecreëerd over de duurzaamheid van de producten. Zo moet bij het studiewerk ook aandacht gaan naar de eventuele afname van de doorlaatbaarheid in de tijd. Van bepaalde producten zou de doeltreffendheid na enige tijd verminderen. Belangrijk is ook de ondergrond waarop de waterdoorlatende straatbedekking wordt geplaatst. Indien die niet doorlatend is, heeft de ingreep weinig zin. Een derde aspect dat in de analyse moet wor-

den meegenomen, is de mate waarin het gebruik van de materialen nog bijkomende onkruidbestrijding noodzakelijk maakt. Een andere doelstelling van het milieubeleid is immers het pesticidgebruik te verminderen.

Mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, antwoordt dat, bij de opdracht om een studie uit te voeren, het onderwerp niet beperkt mag worden tot betonnen straatstenen. Alle waterdoorlatende producten en verhardingen en andere mogelijkheden om de bedekking doorlatend te maken, zoals open middenstroken, moeten worden bestudeerd. Daarbij moeten ook de aspecten die door de heer Jos Bex worden aangehaald in rekening worden gebracht. Een initiatief mag niet beperkt worden tot de sector van waterdoorlatende betonproducten, hoewel deze sector uiteraard het recht heeft om haar producten in de kijker te plaatsen.

De minister benadrukt verder dat niet enkel de administratie Leefmilieu oog moet hebben voor deze problematiek. Ook Openbare Werken is betrokken partij en zou samen met Leefmilieu moeten ijveren voor een goede waterafvoer bij het realiseren van projecten. Op die manier kan ook de belangrijke sector van de wegenbouw bij het initiatief worden betrokken.

Wat een eventuele toekomstige subsidiëring betreft, laat de minister opmerken dat ook de mate waarin water wordt doorgelaten in rekening moet worden gebracht. De subsidie zou hoger kunnen liggen naarmate meer water wordt afgevoerd. Een ander criterium zou de bestaande straatbedekking kunnen zijn en meer bepaald de vraag of in het voorgestelde project een harde door een meer waterdoorlatende bedekking wordt vervangen. Het effectieve rendement kan een ander belangrijk criterium zijn. In hellende gebieden zal een waterdoorlatende bestrating bijvoorbeeld minder effect hebben dan op vlakke plaatsen. Oppervlaktestructuren, zoals dwarse groeven in combinatie met infiltratiebekkens, hebben op hellingen meer effect.

De minister laat verder opmerken dat er reeds subsidiëringmogelijkheden zijn voor infiltratiesystemen in het kader van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met de gemeenten (milieuconvenant). Gemeentelijke projecten kunnen worden ondersteund. De gemeenten kunnen ook particulieren ondersteunen en een deel van de subsidie terugbetaald krijgen door de Vlaamse overheid. Het is volgens de minister logisch dat dergelijke projecten een plaats krijgen in het gemeentelijk waterbeleid.

De subsidiëring van waterdoorlatende betonproducten valt nog niet binnen de genoemde regeling. Indien de aangekondigde studies uitwijzen dat dergelijke bedekking doeltreffend en duurzaam is, kan een regeling worden uitgewerkt in het kader van de milieuconvenant met de gemeenten. De minister zou daaraan de voorkeur geven boven een rechtstreekse subsidiëring door het Vlaamse Gewest.

De heer Jos Bex laat opmerken dat er ook behoefte is aan een certificering van infiltratietechnieken. Er zijn heel wat systemen op de markt, maar het is niet duidelijk in welke mate de verschillende technieken ook doeltreffend zijn.

De heer Patrick Lachaert stelt dat de indieners, na het antwoord van de minister te hebben gehoord, amendementen zullen indienen om het voorstel van resolutie aan te passen en te verruimen. Het lid gaat verder akkoord met de opmerking van de minister dat er bij wegenbouw meer aandacht moet zijn voor de waterafvoer, bijvoorbeeld bij de aanleg van op- en afritten aan autowegen. De heer Jos Bex sluit zich hierbij aan en wijst erop dat ook de federale overheid attent zou moeten gemaakt worden op het probleem van waterafvoer bij grote werken. Bij de aanleg van de HST-lijn is er volgens het lid niet genoeg rekening gehouden met deze problematiek.

III. Wijziging van de tekst

Amendement nr. 1 voorgesteld door de heren Patrick Lachaert en Jacky Maes, mevrouw Isabel Vertriest en de heer Jos Bex strekt ertoe in de laatste streep, 1°, na het woord "bedekking" de woorden ", van welke aard ook," in te voegen. De in 1° gevraagde studie mag zich volgens de indieners niet beperken tot betonproducten, doch zou alle waterdoorlatende alternatieven moeten omvatten.

Amendement nr. 2 van dezelfde indieners strekt ertoe in de laatste streep 3° te vervangen. Bij het onderzoeken van de mogelijkheid om het prijsverschil tussen gewone straatbedekking en waterdoorlatende bedekkingen bij rioleringswerken in bestaande verharde straten en pleinen te subsidiëren, moet de hoogte van de subsidie worden gerelateerd aan de mate van doorlatendheid en het rendement op het vlak van waterdoorlatendheid. De bedoeling is volgens de indieners een gradatie van subsidiëring in te bouwen. Naarmate het waterdoorlatend effect groter is, zou ook in een hogere subsidie worden voorzien.

Amendement nr. 3 voorgesteld door de heren Patrick Lachaert en Jacky Maes, mevrouw Isabel Vertriest en de heer Jos Bex strekt ertoe aan de laatste streep een 5° toe te voegen. Daarin wordt de Vlaamse regering gevraagd bij het uitvoeren van werken door de Vlaamse overheid een voorbeeldrol te vervullen en daar waar mogelijk gebruik te maken van waterdoorlatende bedekking.

De heer Patrick Lachaert benadrukt dat de eerste twee vragen in het voorstel van resolutie de meest essentiële zijn. Er bestaat een dringende behoefte aan een goed overzicht van de beschikbare waterdoorlatende producten met informatie over de doeltreffendheid, de duurzaamheid en de prijs/kwaliteit-verhouding.

Mevrouw Marleen Van den Eynde wenst de indieners van de amendementen geluk met de verruiming van het voorstel van resolutie naar alle vormen van waterdoorlatende bedekkingen. Het lid zal het voorstel van resolutie steunen, maar betreurt dat ze in het zittingsjaar 2000-2001 geen steun van de meerderheid kreeg voor haar voorstel van resolutie over maatregelen ter bevordering van de aanleg van dakvegetatie. Dakvegetatie is een andere vorm van waterdoorlatende bedekking, die toen in de commissie nog een end-of-the-pipe oplossing werd genoemd.

Ook de heer Jef Van Looy zal het voorstel van resolutie steunen omdat het voorwerp ervan verruimd is. Er zijn behalve betonstenen nog andere alternatieven, zoals diverse grindproducten. Een goed overzicht met de voor- en nadelen van de beschikbare alternatieven zou inderdaad nuttig zijn.

De amendementen nrs. 1, 2 en 3 van de indieners van het voorstel van resolutie worden aangenomen met 10 stemmen.

IV. EINDSTEMMING

Het gewijzigde voorstel van resolutie wordt aangenomen met 10 stemmen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Paul WILLE

Jacques TIMMERMANS

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op de beleidsbrief van de minister bevoegd voor Leefmilieu inzake waterdoorlatende bedekking ;
 - overwegende dat :
 - 1° waterdoorlatende betonproducten van belang kunnen zijn voor het tegengaan van de verdroging van de bodem ;
 - 2° het gebruik van waterdoorlatende betonproducten de hoeveelheid af te voeren regenwater via de rioleringen, drastisch kan verminderen ;
 - 3° het gebruik van waterdoorlatende betonproducten het gevaar op overstromingen kan reduceren ;
 - vraagt de Vlaamse regering :
 - 1° een onderzoek te laten uitvoeren door haar administratieve diensten in samenspraak met de sector, naar de doeltreffendheid van de waterdoorlatende bedekking, van welke aard ook, waarbij een kosten-batenanalyse wordt gemaakt voor alle betrokken beleidsdomeinen ;
 - 2° de resultaten van dit onderzoek te communiceren naar provinciebesturen, gemeentebesturen en particulieren ;
 - 3° de mogelijkheid te onderzoeken om het prijsverschil tussen gewone straatbedekking en waterdoorlatende bedekkingen bij rioleringswerken in bestaande verharde straten en pleinen te subsidiëren, waarbij de hoogte van de subsidiëring wordt gerelateerd aan de mate van doorlatendheid en het rendement op het vlak van waterdoorlatendheid ;
 - 4° te onderzoeken of het gebruik van waterdoorlatende betonproducten kan worden aangemoedigd voor particuliere bouwprojecten via de bouwvergunningen ;
 - 5° bij het uitvoeren van werken door de Vlaamse overheid een voorbeeldrol te vervullen en daar waar mogelijk gebruik te maken van waterdoorlatende bedekking.
-